

600-ամյա երազանքը թառամում է

ԵՐՎԱՆԻ ԱԶԳՅԱՆ

«Մի՞թե վերջին տոն են ես/վերջին երգին իմ երկի», հարց էր արել Վահան Տերյանը ցեղասպանության հետ ընկած ժամանակաշրջանում, երբ հուսահատությունն էր դառնում նրան և բոլորին:

Հայաստանն իր փոթորկալից դասնության ընթացքում շատ անհաջակ փորձեր էր անում, բայց գոյատևել է, երբեմն հրաշքով, անկանխատեսելի իրադրությունների շրջադարձով:

հայրենիք: Վիճակագրական սվյալները հուսահատեցնող են, եւ լույսի ոչ մի նշան էլ չի երևում թունելի վերջում: Անկախության առաջին տարին՝ 1991-ին Հայաստանի բնակչությունը 4 միլիոն էր: Ներկայումս՝ 3 կամ 3,1 միլիոն: 4-միլիոնանոց փոքր մի երկիր համար մեկ միլիոնի կորուստը մտահոգիչ թվեր են լինում:

Ինդոնեզիայում Սուկարնոյի վարչակազմին հաջորդած գնդապետ Սուհարտոյի բռնադատության ընթացքում 500 հազար չինացիներ սղանվեցին, բայց հզոր

«Չամանի» «յաման» հրադարակումը, թե Հայաստանը «կհանձնի 5 Երզանները» Թուրքական կողմն իրեն կարելու էր այլ բան չի գտել, քան վերակենդանացնել հայ-թուրքական հարաբերությունների հարցը

Վ. ԳՈՐԿՍՅԱՆ

Թուրքիան միջոնորակաւ ազակցութիւն ցուցաբերելու խնդրանքով դիմել է Շվեյցարիային՝ Հայաստանի ու Թուրքիայի միջեւ հարաբերությունների վերականգնման հարցում: Թուրքական «Չաման» թերթի էլեկտրոնային անգլիալեզու տարբերակի երեկվա հրադարակման համաձայն, հոկտեմբերի կեսերին Շվեյցարիա այցելության ընթացքում Թուրքիայի արտգործնախարար Ահմեդ Դավութօղլուն շվեյցարացի դաշնայիններին ասել է, թե Թուրքիան դաշնային է նորմալացնել հարաբերությունները Հայաստանի հետ, միեւնոյն ժամանակ շեշտադրմամբ, թե Հայաստանը

դեմ է նախ եւ առաջ «ազաւի Ադրբեյջանի օկուպացիոն տարածքները»:

Այս ամենն, իհարկէ, թուրքական լրատվամիջոցի աղբյուրների համաձայն:

Ըստ այդմ, թուրքական արտաքին գերատեսչության ղեկավարը ասել է, թե երբ Շվեյցարիան Հայաստանին համոզի «լեւ օկուպացիոն տարածքները», Անկարան կբացի Հայաստանի հետ սահմանը: Ավելին, նույն աղբյուրի տեղեկացմամբ, Շվեյցարիայում դրականորեն են արձագանքել թուրք դիվանագետի առաջարկին:

Որ թուրքական կողմը ամեն զնով փորձում է հայ-թուրքական փաստացի մեռած արձանագ-

րություններին կենդանություն հաղորդել, եւ հասկալու է մինչեւ 2015 թվականը, բնավ էլ նորություն չէ: Նորություն չեն նաեւ թուրքական կողմի բոլոր փորձերը՝ ներկայացնելու, թե Հայաստանի հետ ինչ-որ բանակցային գործընթաց, այդուհանդերձ, ընթանում է, ինչը հայկական կողմը ֆանիցս հերքել է: Այսինքն՝ Թուրքիայի համար ներկա դրությամբ խնդիր է աղաջուցել, որ «զնդակը ոչ թե թուրքական, այլ հայկական դաշնում է», մինչդեռ նույն շվեյցարացի միջնորդների եւ մյուս շահագրգիռ գերտեսչությունների համար ակնհայտ է, որ Հայաստանն իր դաշնը մաքուր է դառնում:

ՏԻ Է 8

Այսօր ամենալավատես մարդիկ անգամ այդ առեղծվածային ուժի վրա են միայն դնում իրենց հույսը, որովհետեւ մեր երկիրը նորից այդ միեւնոյն հուսահատ վիճակի եզրին է: Գանգատները, տրտմանները, բարկության ու ջղայնության արտահայտությունները կամ անկարգություններ առաջացնելը հարցի լուծում չեն: Ազգային մակարդակով հարցի լուծումը մանրագնդին ֆնտրվումը ժամանակի դաշնակց է:

Մեր դարազան տարբեր է: 2013-ի միայն առաջին ինն ամիսների ընթացքում Հայաստանի բնակչությունը 10 հազարով նվազել է: 2012-ի դեկտեմբերին անցկացված հարցումների արդյունքները ցույց են տվել, որ բնակչության 50 տոկոսը կհեռանա երկրից, եթե հնարավորություն ունենա: Հարցումներն անցկացվել են Սամվել Սամուկյանի ղեկավարած «Զարգացման եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվության ինստիտուտի» կողմից:

ՏԻ Է 3

Հայաստանի սննդային անվտանգության, ըստ Եվրոպական կյանի 2,5 տկոս

Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկը (ՎԶԵԲ) վերանայել է իր կանխատեսումները Հայաստանի սննդային անվտանգության վերաբերյալ եւ նախկին 4 տկոս փոխարեն 2013-ի համար կանխատեսել է 2,5 տկոս սննդային անվտանգության: Միաժամանակ, Եվրոպական կանխատեսմամբ, 2014-ին մեր երկրի սննդային անվտանգության ցուցանիշը

կավելանա եւ կկազմի 3,5 տկոս:

Սննդային անվտանգության ցուցանիշը այս տարի ՎԶԵԲ-ը կարող է գազի գնի թանկացման, ինչպես նաեւ մեր հիմնական գործընկեր երկրում՝ Ռուսաստանում սննդային ցուցանիշների վատթարացման հետ:

Եվրոպական կանխատեսմամբ՝ Արեւելյան Եվրոպայի եւ ԱՊՀ

երկրներում սննդային անվտանգության ցուցանիշը 2013-ին կկազմի 1 տկոս, 2014-ին՝ 2 տկոս: Ռուսաստանի համար ՎԶԵԲ-ն այս տարի կանխատեսում է 1,3 տկոս, եկող տարի՝ 2,5 տկոս ան, Վրաստանի համար այս տարի՝ 2 տկոս, եկող տարի՝ 4 տկոս, Ադրբեյջանի համար այս տարի՝ 4,5 տկոս, եկող տարի՝ 3,5 տկոս սննդային անվտանգության ցուցանիշով:

Ա. Մ.

Երեկ սգի օր էր դամասկահայության համար

Դամասկոսի հայոց թեմի հոգեւոր առաջնորդ Արմաւ Եղի. Նալբանդյանի «Ազգի» հղած հաղորդագրությունը խոր ցավով տեղեկացնում է, որ նոյեմբերի 11-ին, ժամը 13:30-ին, հրթիռ է ընկել տեղի Թարգմանչաց վարժարանի առջեւ, հենց այն դահլիճում, երբ աշակերտները տուն վերադարձի համար ավտոբուս էին բարձրանում: Չոհվել են 4 աշակերտ եւ վարորդներից մեկը. առաջին դասարանցիներ Չոհաննես Աթոբաբյանը, Սուրեն Մահիւնը, Մաթթ Զահարեն, 2-րդ դասարանցի Վինիսիա Միսոն եւ վարորդ՝ Ռուֆիկ Խուրի, վիրավորվել են 8 երեխաներ, որոնք իսկույն տեղափոխվել են հիվանդանոց: Բարեբախտաբար նրանց վիճակը կայուն է: Հայոց առաջնորդարանը մեկօրյա սուգ է հայտարարել դամասկահայության շրջանում, մինչ Թարգմանչացը փակ է մնալու 3 օր:

Երեկ Թարգմանչաց վարժարան ցավակցական այց է կատարել Սիրիայի Սիրիայի ներքին գործերի նախարարը:

ԼՂՏ ճանաչման հարցն իրար գլխի մի ձոճեք

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՅԱՆ

Երեկ ԱԺ ճիսի մեծ ընդմիջումից հետո մի դաշնակցություն ունեցողը իրեն կարող էր զգալ 2007 թվականի մեջ, քանի որ ինչպես այն ժամանակ, այնպես էլ հիմա «Ժառանգությունը», արտահերթ համարելով ԼՂՏ ճանաչման իրենց նախագիծը, այն դեռ ֆնտրվում: Դա ինչու է փչ ղազաւաւորներ էին ներկա, բայց դա չխանգարեց, որ ներկա ղազաւաւորները թե՛ ժազգեն կրէրն ու միմյանց ուղղված «բարի» խոսքեր: Ընդ որում՝ ընդդիմադիրների զգալի մասի եւ իշխանաւորների կարծիքներն համընկան այն առումով, որ այդդիսի արկածախնդրական ֆայլն այս դաշին խորհրդարանի ամբիոնից մասուցելն արկածախնդրություն է:

Նախագիծը ներկայացնող Զարուհի Փոսանջյանը ԼՂՏ ճանաչումը Հայաստանի կողմից արդիական համարեց՝ մկաշի ունենալով երկու հանրադատությունների առջեւ ծառայած մարտիկները, որոնք ղեկ է զույգ ղեկությունները միասնաբար լուծեն, մինչդեռ անգամ միմյանց հետ շփվելու համար դաշնակցական դաշնակցութեւն: Ըստ Փոսանջյանի՝ ԱԺ արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովում, որը

դրական եզրակացություն չի սվել նախագծին (մեծամասնության ներկայացուցիչները չեն մասնակցել փլեարկությանը) ոչ ոք չի փաստարկել, թե ինչու ԳԴ-ն չի ղեկավարում Արցախի հանրադատությունը, երբ խնդիր կա նաեւ այլ ղեկություններին ճանաչեցնելու ԼՂՏ-ն, Արցախին վերահրավիրելու բանակցային սեղան: Իսկ այն փաստարկին, որ ԼՂՏ ճանաչումը ղազաւաւակաւ գործողությունների ղազաւաւ կարող է դառնալ՝ Զ. Փոսանջյանը հակադարձում էր, թե հիմա էլ ընդամենը ղինադարարի դաշնակցութեւն ունենալ եւ ոչ թե խաղաղութան դաշնակցութեւն:

Լյուդմիլա Սարգսյանը, եզրակացնելով, որ Միւնսիխ խմբի ձեւաչափը չի գործելու ճանաչման դեմքում, հետաքրքրվեց հարցը լուծելու ինչ նոր ձեւաչափ է ղազաւաւակցութեւն կողմ դառնալու ինչպէս է իրականանալու: Զ. Փոսանջյանի դաշնակցութեւն այս եւ համաձայն հարցերին մեկն էր՝ Ադրբեյջանը ղազաւաւ չէ ղազաւաւակցութեւն, դրա համար ղազաւաւակցութեւն հազիվ թե լինի, բայց հարցի լուծման ձեւաչափերի մասին ղազաւաւակցութեւն չէր առաջարկում:

ՏԻ Է 2

Մեխը խորհրդարանում

Խորհրդարանը երեկ ընդամենը սասնեղ «դեմ» ձայներով հաստատեց ԻԿԻ-ի Զաֆարյանին ՎՊ նախագահի դաշնակցություն: Աժ միջանցումն սեղի ունեցող փակ գաղտնի փոխարկությունն առիթ էր լրագրողների համար՝ Եվգենի Կարապետյանի «Էկզոտիկ» դաշնակցությունից հետո, նաև՝ Ազգային ժողովի նախագահին հարցեր ուղղելու: Առաջինների մասով երեկ ակտիվ էր գեներալ Սեյրան Սարգսյանը, ինչպես նախորդ օրը՝ Սամվել Ալեքսանյանը, որոնք հենց իրենք են արդեն դեմ ընկնում լրագրողներից հարցեր ստանալու եւ արքայ չիմազ դաշնակցությանը: Սեյրան Սարգսյան-լրագրողներ հարցու-դասախոսական միայն մեկ հարցուդասախոսական դասակարգում կատարեց, թե ինչի մասին է խոսում: Օրինակ՝ ԻԿԻ-ի Զաֆարյանի առանձնահատուկ նշանակությունը հարցին ի պատասխան՝ Ս. Սարգսյանը ասում էր. «Այ մարդ, Զաֆարյանը ընկեր չունի, սաղս էլ օգնել ենք, ձեռք ենք օգնել, տունն ինչ ա, որ չսար-

փ՝ մեր մեծ ընկերներ ունի: Մեր մեծ ընկերներ ունենա՞ր դու էլ կարես... Տո խի՞ չունի /իրավունք-Մ.Խ./, ընչի դաշնակցության սոված ղեկի մաս: Ասեմք ԻԿԻ-ի հետ ի՞նչ ենք անելու», եւ այլն: Երբ Սարգսյանը օրոհ-դաշնակցության հետ հարցազրույցից մեկին հարցրի, թե ինչ կա այդ դաշնակցությունում, որ դաշնակցություն է եթե չալ, նա արդարացավ, «Վարկանիցով որ նայես՝ ո՞ր հարցողուն են նայում, կեսն ենք՝ սեխ, անկողին, եւ սիմի՛ ԼՖԻ, գեներալ-մեներալ...», արդարացավ նա: Հիմա ինչ ասեմք, խորհրդարանի սեփական այս սիմի «հարցազրույցներն» են, չնայած դրանց մեջ լավ բան կա՞ ներկայացնում են ազգիս ընտրյալների մակարդակը, իսկ որ վերնադիրն համադասախոսական բովանդակություն չզգա՞լ՝ եւ մի անգամը «Ազգի» ընթերցողը թող ների մեջ:

Տվյալներ Արտահանման Գծախառնի Գծախառնի

Դե, իսկ Աժ նախագահ Յ. Արտահանյանը ԻԿԻ-ի Զաֆարյանին խորհուրդ է տվել՝ այսուհետեւ հիմնավորումներով ներ-

կայացնի չարաչափումները Ազգային ժողով, նախագահ Սարգսյանն էլ հիմնավոր է ֆունդաշտել Ի. Զաֆարյանին, Աժ նախագահը այդ հարցում համաձայն է երկրի նախագահի հետ: Իսկ ՀՀԿ-ն կողմ է փոխարկել Ի. Զաֆարյանի ՎՊ նախագահ դառնալուն, քանի որ ՀՀԿ-ն մտնում էր իրենց գնահատականը ղեկի էլ են դրանք իրականությունը համադասախոսական մասին: Մի խոսքով՝ ՎՊ-ն հիմնավորված խախտումներ ղեկի է ներկայացնի: Իսկ որ ժամանակին, ՎՊ հավանականության ավարտին ինքն էլ էր ասել՝ բյուրոյն թալանվել է, այս հիշատակներն ի դասախոսական նախագահից, թե իրավաբան մարմին չեն իրենք, փաթեթն ուղարկվել է դասախոսություն, այնտեղ ղեկի է գնահատական սան:

Մ. Խ.

Հ. Գ.- Եթե վերնադիրն համադասախոսական բովանդակություն չզգա՞լ ընթերցողը՝ կրկին ներողություն, վարկանիցացավ մի տակ մեզ էլ է մասեղ:

Ընդհանրացում եւ ամենից աստիճանական անել Ռուսաստանի հետ

Հայաստանի արտաքին առևտրի ադրամալից ցուցանիշներին անդրադարձանք մեր նախորդ համարում, ներկայացնելով ազգային վիճակագրական ծառայության հրատարակած սվալները այս՝ 2013-ի առաջին 9 ամիսներին («Ի՞նչ ենք ավելի աստիճանական արտահանել, ի՞նչը՝ ներմուծել», «Ազգ», 12.11.2013): Նեղ էինք, որ որոշակի կառուցվածքային փոփոխություններ էին արձանագրվել արտաքին առևտրի, այդ թվում արտահանման կառուցվածքում: Որո՞նք են մեր հիմնական գործընկերները այստեղ, որտեղից ենք ավելի աստիճանական կամ ներմուծում:

Մեր հիմնական առևտրասնտեսական գործընկերը Եվրոպայի է մնալ Ռուսաստանի Դաշնությունը:

Այս արվա առաջին 9 ամիսներին այդ երկիր արտահանել ենք 234 մլն դոլարի արդար, ինչը գրեթե մեկ քառորդով (24 տոկոսով) ավելի է անցած արվա մույն ժամանակահատվածի արտահանման ցուցանիշի համեմատ: Տեղեկացնենք, որ Ռուսաստան հիմնականում արտահանում ենք դասախոսի արտադրանք եւ առավելադաս սննդամթերքային արտադրանքներ: Դեղի ԱՊՀ այլ երկրներ արտահանման ծավալները բավականին համեմատ են ընդհանուր առմամբ, չիստակից Ռուսաստանը, կազմում են մոտ 46 մլն դոլար:

Դեղի ԵՄ (Եվրոմիության) երկրներ, ընդհանուր առմամբ, արտահանում ավելի մեծ է, քան թե որտեղ առանձին երկիր վերցրած՝ դեղի Ռուսաստան: Այս արվա 9 ամիսներին այս ուղղությամբ արտահանվել է 371 մլն դոլար: Արտահանման հիմնական երկրներն են Բուլղարիան՝ 92 մլն դոլար, Բելգիան՝ 89 մլն դոլար, Գերմանիան՝ 83 մլն դոլար, Նիդեռլանդները՝ 57 մլն դոլար եւ այլն: ԵՄ երկրներ հիմնականում արտահանվում է մեր հանրապետության արտադրանքը՝ մեթաղական հանքանյութը, ինչպես նաև մեթաղական ադա-

մանդներ եւ այլն: Այս արվա վերջին ժամանակահատվածում, սակայն, դեղի ԵՄ երկրներ արտահանման ծավալները փոքր-ինչ (0,4 տոկոսով) նվազել են:

Այլ երկրներից մեր խոշոր արտահանման ռուկայներն են Իրանի Իսլամական Հանրապետությունը՝ 72 մլն դոլարի արտադրանք, ԱՄՆ-ն՝ 68 մլն դոլար, Կանադան՝ 63 մլն դոլար, Կասսանը՝ 62 մլն դոլար եւ Չինաստանը՝ 50 մլն դոլար: Ընդ որում, դեղի Չինաստան արտահանման ծավալներն աճել են 5,3 անգամ կամ 41 մլն դոլարով: Սա բավականին խոստովանալից ցուցանիշ է, քանի որ չինական ռուկայում հաստատվելու դեղի մեր արտահանումը բավական լուրջ աճ կարող է ունենալ:

Ինչ վերաբերում է ներմուծմանը, ադա այստեղ 703 մլն դոլար բաժին է ընկնում դարձյալ Ռուսաստանին: Սա հիմնական մասը գազն ու այլ էներգետիկներն են: ԵՄ երկրներից ներմուծում ենք 831 մլն դոլարի արդար, բայց այստեղ առանձին վերցրած մեկ երկրից գերակշռող ներմուծում ծավալներ չկան: ԵՄ երկրներից ամենից աստիճանական ենք Գերմանիայից՝ 199 մլն դոլար, Իսպանիայից՝ 118 մլն դոլար եւ Ռումինիայից՝ 82 մլն դոլար: Մեքսիկոյն, կառույց, սարքավորումներ՝ սրանք են Եվրոպայից Հայաստան բերվող հիմնական արտադրանքները:

Այլ երկրներից ամենից աստիճանական ենք Չինաստանից՝ 271 մլն դոլար: Փաստորեն, Չինաստանը որտեղ առանձին վերցրած երկիր, մեր ներմուծման երկրորդ հիմնական երկիրն է: Ներմուծման մեծ չափաբաժին ունի նաև ԱՊՀ երկիր Ուկրաինան, որտեղից Հայաստան այս արվա 9 ամիսներին մեղ է 156 մլն դոլարի արդար: Հաջորդը Իրանի Իսլամական Հանրապետությունն է՝ 144 մլն դոլար: Թուրքիայից ներմուծել ենք 143 մլն դոլարի արդար: Այստեղ նեղ, որ Հայաստանից դեղի Թուրքիա գործնականում արտահանում չկա, քանի որ այդ երկիրը դարձադաս արգելափակում է հայկական արտադրանքի մուտքը: Այս արվա 9 ամիսներին դեղի այդ երկիր արտահանվել են ընդամենը 1,2 մլն դոլարի հայկական արտադրանք: Հվեյցարիայից Հայաստան ներմուծվել է 117 մլն դոլարի արդար, եւ վերջապես, ԱՄՆ-ից Հայաստան ներմուծվել է 111 մլն դոլարի արտադրանք:

Սրանք են Հայաստանի արտաքին առևտրի ցուցանիշներն ըստ այն երկրների, որոնք մեր հիմնական առևտրային գործընկերներն են:

ԱՐԱ ՄԱՐԿԵՏԻՆԳ

ԼՂՏ ճանաչման հարցն իրար գլխի մի ձուճեք

1-ին էջից
Ու Արտաքին գեղամյանը իր հարցերով ու հետք ելույթով մի աշխարհաբարդակական դաս սվեց դասախոսությունում, թե ինչու այդ արկածախնդրական նախագծով չի կարելի դասախոսական գործողությունների սարահանք կոլ գնալ: Հուլիան Գեղամյանը երկրորդից՝ ԼՂՏ-ն չի կիսում Փոսանջյանի կարծիքը, Փոսանջյանը հակադարձեց՝ Արցախի կարծիքը հայնվել է Անկախության հանրափվելով: Հովհաննես Սահակյանը կոսամբեց, որ Միևսկի խմբի գործընթացի ձախողումը ճանաչման դեղում բնավ չի մտադրում Փոսանջյանին:

Հարակից գեղուցող, արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ Արտաքին Զաֆարյանը նեց, որ հարցը հանձնաժողովում թեժ ֆնարկվել է՝ մեծամասնությունը հանձնաժողովում չի փեարկել, քանի որ հանազային մոտասակին դեմ լինել չեն կարող: Բայց եւ դրական եզրակացություն չի սրվել նախագծին, քանի որ միջազգային օրակարգ կա՝ Միևսկի խմբի հանանախագահների

ձեռաչափով, խաղաղ կարգավորում՝ հայկական օսիերով, եւ Հայաստանն էլ դարձավորություններ ունի այս առումով: Արքեջանը, իհարկե, ռազմական հայտարարություններ անում է, Միևսկի խմբին ֆնարհատում է, ֆորմաս փոխելու ջանքեր է գործադրում, որ բանակցությունները սաղալի: Զաֆարյանն այս դասին մոտասակահարմար չի համարում ԼՂՏ ճանաչումը հենց վերը նեված դասախոսությունում. «Մենք դարձալ չենք մնացել, որ աստիճանական խմբի անլուրջ վերաբերվենք», ասաց՝ հավելելով, որ դրական եզրակացություն չի սրվել, բայց եւ ձեռնդաս էլ չի փեարկել մեծամասնությունը, քանի որ այս հարցին ձեռնդաս լինել չի կարող:

Փոխարգործնախարար Հավարց Զոչարյանն ավելի դասկերակր էր՝ դե յուրե մոտասակահարմար չէ այժմ ճանաչումը, բայց դե ֆակտո վաղուց ճանաչել ենք, փոխադարձ կարգավորող մոտ հարյուր դասամագրեր ունենք: Իսկ ճանաչելով այս դասին՝ միայնակ չենք ուզում մնալ, ինչպես Թուրքական

Վիտրոսի դեղում եղավ: Բանակցությունները Միևսկի ձեռաչափով գնում են, հաջողություն չկա՝ միայն Արքեջանի դասառնով, դա նեանակում է, որ երկար դասից անվելու է սաստուս փն: Իսկ որ բանակցություններում առաջընթաց չկա՝ դա Արքեջանի դիրքորոշման հետեամ է: Ու մի աս կարելու հանգամանք նեց Զոչարյանը. ՄԱԿ-ի անվանագության խորհրդի հինգ անդամից երեքը հենց հանանախագահողներն են, այնպես որ Միևսկի խմբի ձեռաչափը գաղափարի է դարձել Արքեջանի համար, նա հակահարված է ստանալու հենց ՄԱԿ-ի անվանագության խորհրդում, դա համար ասմեք է գործադրում՝ այդ ձեռաչափից ազատվելու: Այնինչ՝ ԼՂՏ ճանաչումը լավ առիթ կլինի ձեռաչափելու Միևսկի խմբից, ու այդ առիթը չղեկ է սալ Արքեջանին:

Այս սեսակեթին հանաչայն էր անգամ ՀԱԿ-ից Լեւոն Չուրբաբյանը, հանաչայն չէր Նիկոլ Փաշինյանը, Ալիկ Արզումանյանը դեմ էր փեարկելու նախագծին: ԲՀԿ-ից Վահե

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հաստատություն ԻԲ Ասարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 0010, Համրադեսութեան 47
e-mail: azg@azg.am, azg2@arminco.com
www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
ՅՎԿՈՒԲ ԱԻՏԻՑԻՑԵԱՆ hbn. 060 271117
խմբագիր
ՊՆՐՈՅՐ 3ԱԿՈՒԲԵԱՆ hbn. 060 271113
Հանգալադիտություն (գովազդ) hbn. 582960
060 271112

Լրագրողների սեմեակ hbn. 060 271118
Հանգալազ, ծառայություն hbn. 060 271115

Հարցազրույցի ծառայություն
Հանգալազային ծառայություն «Ազգ» թերթի
Թերթի միջերի անբողջական թե մասնակի արտադրանքները սաղալու մասնակի միջողով, ռադիոհեռուստաստեղծություններ կամ հանգալազային, առանց խմբագրության գրաւոր համաձայնության խոսի արգելափակում են համաչայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրենքի:
Նիքերը չեն գրախոսում ու չեն վերադարձում:

Էներգետիկա և մակրոտնտեսություն

Հայկական ասոնային էլեկտրակայանի սեղանաթի ընտրության, նախագծման և շինարարության նախնական փուլի աշխատանքները սկսվել են 1968-1972 թվականներին: Շատ կարևոր է այժմ նշել, որ սկսված ժամանակաշրջանում, կայանի հնարավոր սեղանաթի համար նկատի էին առնվում նաև Վրաստանի և Ադրբեջանի սարածները, բարեբախտաբար ասոնային կայանը կառուցվեց Հայաստանում: Բարեբախտաբար, քանի որ ինչպես հետագայում ցույց սվեց ժամանակը, սկսված կառույցը Հայաստանի Հանրապետության համար դարձավ ոչ միայն էներգետիկ անվտանգության ապահովման, այլ նաև գիտատեխնիկական առա-

ածիսի այրման միջոցով ստացվող էներգիայի բաժինը 25,7% է: Այսօր աշխարհում մեծ արձագանք գտած էկոլոգիապես մաքուր, վերականգնվող էներգիայի աղբյուրների՝ ֆունտ և արևային էներգիայի միջոցով արտադրվող էլեկտրական էներգիայի ստանդարտ կոչումը չի գերազանցում ընդհանուր արտադրվող էներգիայի 0,6-0,8%-ը: Այս սկսվածը հստակորեն ցույց են տալիս, որ էկոլոգիապես մաքուր և այսպես կոչված վերականգնվող էներգիայի աղբյուրները ի վիճակի չեն ապահովել զարգացող սնունդի և աճող բնակչության էլեկտրաէներգիայի պահանջների գծի 1%-ը, ինչպես զարգացած երկրներում, այնպես էլ Հայաստանում:

հարցերում լավ կարևոր է բնակչության սեղանաթի լինելը այդ երեւոյթներին և դրանց հնարավոր հետեւանման մասին օբյեկտիվ դասակարգումներ ունենալը: Այս առումով հետաքրքիր է նշել հայկական ասոնային կայանի գործունեության ժամանակահատվածում ռադիոակտիվության արժեքները վերաբերյալ սկսվածը, որով գրանցվել են 1978-2012թթ.: Այդ ժամանակահատվածում գրանցված արժեքները սարեկան միջին ֆունտը 2,0-2,8 Գեգաբեթեր է, երբ սարեկան թույլատրելի նորման 203 Գեգաբեթեր է, իսկ 1999-2011թթ., ընթացքում արժեքները չնչին են՝ 0,1-0,4 սահմաններում: Հայկական ասոնային կայանի գործունեության արդյունքում, նրա

օգտագործել ժամանակակից բոլոր հնարավոր մոնիթորինգները սեյսմիկ վստահի ճիշտ գնահատման և այդ վստահից դասակարգումները ապահովելու համար: Այս ստակետից խիստ ուսանելի է 2007թ. հուլիսի 16-ին ճաղոնիայում սեղի ունեցած M=6,8 երկրաշարժի ազդեցության ուսումնասիրությունը Կաշիվազակի-Կարիվա ասոնային կայանի վրա, որն ունի 7 ասոնային կայանի ասոնային կայան (բլոկ) և գտնվում է երկրաշարժի էպիկենտրոնից ընդամենը 16 կմ հեռավորության վրա: Երկրաշարժի ժամանակ գործող չորս կայանները բարեհաջող անջատվել են ինֆրանցածան ավտոմատ համակարգի միջոցով, որով գործում են ցնցման արա-

միջուկային անվտանգության կարգավորման ղեկավար կոմիտեան, որի կազմավորման ֆունտ սարիս լրանում է այս սարի: Միայն սեյսմիկ վստահի գնահատման և սեյսմիկ անվտանգության բարձրացման հարցերով վերջին սարիներին Հայաստան են գործուղվել ԱԵՄԳ-ի բազմաթիվ փորձագիտական խմբեր, որոնց ուսումնասիրությունները արդյունքները համադասախան դիտարկումներով և առաջարկություններով հրատարակվել են առանձին զեկույցներով: Մասնավորապես վերջին զեկույցը վերաբերում է 2009-2011թթ., «Նորասոն» կոնսորցիումի կողմից իրականացված «Հայկական ասոնային կայանի նոր կայանի կառուցման սարածի սեյսմիկ

Հայկական ասոնային էլեկտրակայանի նշանակությունը և ապագան

զընթացի, ժամանակակից սեյսմոլոգիաների կիրառման և այդ ուղղությամբ միջազգային համագործակցության ապահովման միջոց: Ասոնային կայանի անվտանգության կարևորությունը կարևորվում է նաև այդ բնագավառի մասնագետների, ինժեներների և տեխնիկական անձնակազմի գործունեության և մասնագիտական որակավորման անընդհատ կատարման անհրաժեշտությամբ և դրանով իսկ ժամանակակից ասոնային սեյսմոլոգիաների բնագավառի մասնագետների Հայաստանում առկայությամբ: Ասոնային կայանի ապահով անհրաժեշտությունը Հայաստանը դարձնում է ասոնային սեյսմոլոգիա ունեցող երկրներ, ինչը առանձնակի կարևորություն է ստանում մերօրյա միջազգային հարաբերություններում, երկրի անմիջականորեն սալով այլ կարգավիճակ, որին ձգտում են Հայաստանից շատ ավելի մեծ սարածք և բնակչություն ունեցող երկրներ: Բավական է նշել Իրանի՝ վերջին սարիների ասոնային էներգիայի օգտագործմանն ուղղված ջանքերը առանց այդ հարցի ֆառաբանական կողմի անդրադարձալու: Հայաստանի Հանրապետությունում այդ սեյսմոլոգիան ունի, արդեն երկար սարիներ օգտագործում է, և սա այն ապարեզվ է, որի զարգացումը կմտաստի երկրի սնունդի և սեյսմոլոգիական առաջընթացին, մասնավորապես հաշվի առնելով էներգետիկների բացակայությունը, դրանց առաջընթաց սեղանաթի թանկացումը, երկրի աշխարհաբառական դիրքն ու սարածաշրջանային հնարավոր զարգացումները:

Մասնավորապես Հայաստանում առկա են բավարար արեալին օրեր, սակայն արեալի ֆոնտելեկտրիկ սարավորումների այսօրվա գները չեն կարող լինել սնունդի և ապահովման մոտակա ժամանակահատվածում նույնիսկ սեփական սնունդի համար էլեկտրականության արտադրության համար: Հայաստանում ստանդարտներն հողմային կայանների ներքին բարձր է գնահատվել, բայց նոյնատեղի համար վայրերի մեծ մասը հասանելի չէ ճանապարհների և էլեկտրական ցանցերին, ինչի հետեւանման մեծ ներդրում են դառնում, և դրանք չեն կարող լինել սնունդի և ապահովման: Միաժամանակ հողմային էլեկտրակայանների գործունեության ազդեցությունը օրական միջավայրի վրա, մեղմ ասած, անվնաս չէ, այն բացասական է ազդում օրականային բուսականության և կենդանական աշխարհի վրա: Վերջին ուսումնասիրությունների արդյունքներով Հայաստանում գեոթերմալ հոսքերի ներքին լավագույն դեմոնստրացիան մոտ 75 ԿԿ է:

Վերը նշված էլ այս բնագավառում առկա այլ սկսվածը հստակորեն ցույց են տալիս, որ ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ աշխարհի զարգացած երկրներում էլեկտրաէներգիայի արտադրության բնագավառում ասոնային էներգիան այլընտրանք չունի, քանի որ մնացած էկոլոգիապես մաքուր, վերականգնվող աղբյուրների հնարավորությունները խիստ սահմանափակ են: Հայաստանի դեմոնստրացիան առանձնակի նշանակություն է ստանում նախ, գաղի և ֆառածիսի դասակարգումը և այդ էներգետիկների անընդհատ թանկացումը: Ինչպես ասոնային կայաններին, այնպես էլ բոլոր ստանդարտ բնական և սեյսմոլոգիական վստահների ստանդարտի և դրանց ռիսկի գնահատման ու դիմակայման

զարգացման նախագծային արժեքի գերազանցման դեմոնստրացիան: Մնացած երեք կայանները այդ դասին չեն գործել: Իսկ կայանի կառույցի հիմունք գրանցված ցնցման առավելագույն արագացումը գերազանցել է նախագծային սահմանային արժեքը 2,5 անգամ, կազմելով 0,68 G (սմ/վրկ²): Համեմատության համար Սոփիակի երկրաշարժի ժամանակ Ղուկասյանում գրանցված առավելագույն արագացումը, որը գտնվում էր էպիկենտրոնից 28 կմ հեռավորության վրա, կազմում է 0,18 G (սմ/վրկ²): Հայկական ասոնային կայանի սարածում նույն երկրաշարժի ժամանակ գրանցվել է 0,03G արագացում, երբ հայկական կայանների այդ ժամանակվա նախագծային առավելագույն արագացումը ընդունված էր 0,2G: Չնայած երկրաշարժը զգալիորեն գերազանցել է սեյսմիկ անվտանգության նախագծային սահմանը, ասոնային կայանները գործել են առանց վնասի: Այս օրինակը ցույց է տալիս, որ ասոնային կայանների նախագծման և ապահովման միջազգային ընդունված դասակարգման ճշգրիտ կատարման և դրանց սահմանված կարգով վերահսկման դեմոնստրացիան սեյսմիկ անվտանգության նախագծային սահմանը, ասոնային կայանները գործել են առանց վնասի: Այս օրինակը ցույց է տալիս, որ ասոնային կայանների նախագծման և ապահովման միջազգային ընդունված դասակարգման ճշգրիտ կատարման և դրանց սահմանված կարգով վերահսկման դեմոնստրացիան սեյսմիկ անվտանգության նախագծային սահմանը, ասոնային կայանները գործել են առանց վնասի:

վստահի գնահատման» ծավալում աշխատանքներ, որը արժանացել է բարձր գնահատականի: Այս աշխատանքում կատարված և ընթացիկ աշխատանքների արդյունքում մեծ ծավալի գիտատեխնիկական և կիրառական նյութի առկայությունը, այդ նյութի անընդհատ կատարմանը, ինչպես աշխարհում այնպես էլ Հայաստանում չի կարող բավարարել էլեկտրաէներգիայի պահանջը: Աշխարհում այն կազմում է արտադրվող ամբողջ էլեկտրաէներգիայի 0,7%-ը:

Ասոնային էլեկտրակայանների անվտանգությունը խիստ կարևոր է Հայաստանի համար, ինչպես էներգետիկ անվտանգության, այնպես էլ երկրի համար գիտատեխնիկական առաջընթացի, ասոնային սեյսմոլոգիաների կիրառման և դրանց անվտանգ ապահովման հարցի կարևորության ստակետից:

Ասոնային կայանների անվտանգության խնդիրները ունեն առաջնային նշանակություն, այդ թվում՝ սեյսմիկ վստահի գնահատումը և սեյսմոլոգիայի կիրառման խնդիրները: Սակայն դրանց ճիշտ գնահատման և համադասախան սեյսմոլոգիաների ճշգրիտ կիրառման դեմոնստրացիան կարելի է ապահովել անվտանգ ապահովելով սեյսմոլոգիական առաջընթացը:

Ելնելով Հայաստանում էներգետիկների բացակայությունից, երկրի աշխարհաբառական դիրքից և հաշվի առնելով ասոնային կայանի ապահովման փորձի, դրա համար անհրաժեշտ կարգավորող և կառուցվածքային անհրաժեշտ բոլոր դասակարգումների առկայությունը, դժվար է դասակարգել երկրի հետագա զարգացումը առանց ասոնային էներգետիկայի:

Ի. ԿՐԻՍՏՅԱՆ
ՏՏ Միջուկային անվտանգության կարգավորման ղեկավար կոմիտեի միջուկային անվտանգության վարչության գլխավոր մասնագետ, ֆիզմաթ. գիտությունների թեկնածու

2012 թվականի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ, աշխարհում ապահովվող ասոնային կայանների թիվը 435 է, շինարարության և ղեկավարման փուլում են 82 կայաններ: 2006 թվականին ճաղոնիայում արտադրված էլեկտրաէներգիայի 31%-ը բաժին է ընկնում ասոնային էլեկտրակայաններին: ճաղոնիայում հիդրոէլեկտրակայանների արտադրած էլեկտրաէներգիան կազմում է սարեկան ամբողջի 8,3%, իսկ այսպես կոչված «նոր էներգիայի» աղբյուրների՝ արեալի և հողմային կայանների միջոցով արտադրվող էլեկտրաէներգիան 0,6% է,

1988թ. Սոփիակի երկրաշարժից հետո, որի մագնիտուդան M=6,9 (մագնիտուդան երկրաշարժի էմոլիթիկ եղանակով ստացվող էներգետիկ բնութագիրն է), հայկական ասոնային կայանից 150 կմ շառավղով սարածում ուժեղ M>6 երկրաշարժի չեն գրանցվել: Նույն ժամանակահատվածում ճաղոնիայում գրանցվել են M>6 մագնիտուդով 16 երկրաշարժեր: Այս և հետագայում սեյսմիկ վստահի հետ կապված այլ սկսվածը բացարձակապես նոյնատեղի ստորադասելու կամ թուլացնելու հնարավոր սեյսմիկ ռիսկի ազդեցության հնարավորությունը ասոնային կայանի վրա: Իրականում նոյնատեղի հակառակ է՝

Իրանը եւ Մեծ Բրիտանիան վերականգնեցին հարաբերությունները

ՄԱԳԱՏԷ-Իրան համաշխարհագիր

Իրանը եւ Մեծ Բրիտանիան նշանակել են միմյանց գործերի ժամանակավոր հավասարնազրեք, որոնք ապրում են նշանակալից երկրից դուրս: Այդ մասին հաղորդում է Ֆրանստեր գործակալությունը:

Այսպիսով կողմերն առաջին ֆայն են արել լիարժեք դիվանագիտական հարաբերությունների վերականգնման ուղղությամբ: Դրան խզվել էին 2011 թ. Թեհրանում բրիտանական դեսպանատան վրա ամբոխի հարձակման դեպքից հետո:

Լոնդոնում գտնվող իր Թեհրանի իշխանությունները դիտարկում են կասեցրել մոլեկուլների գործողությունները եւ գուցե նույնիսկ հրահրել են դրանք: Իրանը մերժել էր այդ մեղադրանքները՝ հայտարարելով, թե դեսպանատանը ավերել են «զայրացած ժողովրդական զանգվածները», որոնք դժգոհ են ԱՄՆ-ի եւ Իսրայելի արարներից բրիտանացիների սկզբնական փուլում:

Այդ միջադեպից անմիջապես հետո բրիտանացի դիվանագետները հեռացել էին Թեհրանից, իսկ նրանց իրանցի գործընկերները Լոնդոնում հայտարարել էին անցանկալի անձինք: Հարաբերությունների վերականգնումը սկսվել էր Իրանում համեմատաբար ազատական գործիչ Հասան Ռուհանիի նախագահ ընտրվելուց հետո:

Ռուհանիի օրոք Թեհրանը մասնավորապես դադարեցրեց հարաբերությունները:

Չափազանց խիստ վերահսկողության տակ դնելու իր միջուկային ծրագիրը՝ սնտեսական դաժանիքների վերացման դիմաց:

Այդ դաժանիքները առկա են արտադրության եւ գործնական ֆայլերով: Ֆրանստերը հաղորդում է, որ ՄԱԳԱՏԷ-ն եւ Իրանը համաձայնության են հասել երկարաժամկետ համագործակցության շուրջը, որի նպատակը կլինի իրանցիների միջուկային ծրագրի հետ կապված սարձայնությունների հարթաշարում: Արդեն ստորագրվել է համադասարան համաձայնագիր, որը ՄԱԳԱՏԷ-ի ստույգներին թույլ կտա սուուզումներ կատարել Արևելյան ծայրի դաժանության կոմպլեքսում եւ Գազինիի ուրանի համաձայնում: Անցյալում այդ օբյեկտներն անմասն էին լիարժեք սուուզումների համար:

Կողմերը նաեւ դաժանաբանվել են, որ միջուկային ոլորտում համագործակցությունը կարողանալի: Ներկայումս մշակվում են դրա զարգացման զանազան սարքերակներ:

ԱՄՆ-ը Իրանից դաժանում է թափանցիկ դարձնել սեփական միջուկային ծրագիրը եւ դադարեցնել զսման բարձր ասիժանի հասած ուրանի հարստացումը: Թեհրանը իր հերթին ուզում է հասնել միջազգային սնտեսական դաժանիքների մեղմացմանը:

Ծանգելիզե դողոսայում Օլանդին դիմավորեցին սուլոցներով

Առաջին աշխարհամարտի ավարտի 95-ամյակի տոնակատարության առթիվ Փարիզի Ծանգելիզե դողոսայում հավաքված բազմաթիվ ֆրանսիացիներ սուլոցներով են դիմավորել երկրի նախագահ Ֆրանսուա Օլանդին եւ իր շքանշանը: Բողոքի ձեռնարկման մասնակիցները մասնավորապես վանկարկել են «Օլանդ, հեռացի՛ր»: Այդ մասին հաղորդում են ֆրանսիական մի շարք լրատվամիջոցներ, առաջին հերթին՝ «Մոնդո» եւ «Ֆիգարո» թերթերը:

Տեղական լրատվամիջոցները նշում են, որ սեղի են ունեցել բողոքավորների եւ ոստիկանների ընդհարումներ: Կալանավորվել է 73 մարդ, որոնք «Ֆրանսիական գարուն», «Ֆրանսիական նորացում» արձանական միավորումների եւ ծայրահեղ աջ այլ խմբավորումների անդամներ են: Նրանցից ոմանք մեղադրվում են ոստիկանների նկատմամբ բռնություն կիրառելու մեջ: Սակայն YouTube-ում տեղադրված տեսագրության մեջ երեւում է, թե ոստիկանները ինչպես են «խաղա-

կային ֆրանսիացի զինծառայողների ընթացիկներ, ինչպես նաեւ մասնակցել է անհայտ զինվորի գերեզմանի մոտ հավերժական կրակի վառման արարողությանը:

Բողոքավորների մեջ էին նաեւ բրեսնական «Կարմիր թասակներ» շարժման ներկայացուցիչները, որոնք դեմ են կառավարության հարկային ֆառակառնությանը: Վերջին շաբաթներին Բրեսնանում արձանագրվել էին փողոցային անկարգություններ:

Օլանդը համառոտում ուզում է 75 տարեկան հարկ սահմանել սարեկան 1 միլիոն եվրոյից ավելի եկամուտ ունեցողների վրա, թեւեւ նման հարկն արդեն ճանաչված է հակասահմանադրական: Նոր հարկը կոչված է դառնալու սնտեսական ձգնաժամի դեմ դայարի միջոցներից մեկը եւ զանձարանին բերելու սարեկան 20 մլրդ եվրո: Թեւեւ ձեռնարկումը Ֆրանսիայում վերաբերում է ընդամենը 1500 մարդու, այն առաջադրել է լայն հասարակության հակադեցությունը:

դեցել» որոշակիսիսներ՝ նրանց թեւեւ ոլորելով եւ զեւնին սաղալելով:

Ֆրանսիայի ներհոնախարար Մայրիել Վալսը դաժանաբանել է բողոքավորների գործողությունները: «Սա անընդունելի է: Հանրապետության արժեքները չպետք է կասկածի տակ առնվեն», ասել է նա:

Նախագահ Ֆրանսուա Օլանդը որեւէ ձեւով չի մեկնաբանել միջադեպը: Փոխարենը նա հանդիմանում է ունեցել միջոցառման հյուրերի հետ, որոնց մեջ

Վերջին 30 տարում Օլանդը առաջին նախագահն է, որի վարկանիշը 30 տարեկանից ցածր է: Ֆրանսիացիները դժգոհ են, ֆանի որ սնտեսական վիճակի բարելավում չի նկատվում: Հարցումների մասնակիցներն ասում են, որ առաջնահերթ խնդիրները՝ գործազրկության կրճատումը եւ կյանքի որակի բարձրացումը, մոլվել են երկրորդ դասը՝ իրենց տեղը զիջելով անկարեւոր հարցերին, օրինակ՝ միաստեղական ամուսնությունների օրինականացմանը:

Պ. Բ.

Ըստ Ռոյթերի՝ Խամենեին ունի 95 միլիարդի բիզնես-կայսրություն

Իրանի գերագույն հոգեւոր առաջնորդ, այսպիսի Ալի Խամենեին ունի բիզնես-կայսրություն, որի արժեքը փորձագետները գնահատում են 95 մլրդ դոլար: Տվյալ գումարը մոտավորապես 1/3-ով գերազանցում է անցյալ տարի նախագահ Խամենեինից երկրի ստացած ընդհանուր եկամուտը:

Այդ մասին հաղորդում է Ռոյթեր լրատվական գործակալությունը՝ վկայակոչելով իր վարձած փորձագետների երկարաժամկետ հետազոտության արդյունքները:

Բիզնես-կայսրության կարեւոր օղակներից մեկը՝ ֆիչ հայտնի «Սեւադ» կազմակերպությունը, բաժնետոմսեր ունի Իրանի սնտեսության գրեթե բոլոր ճյուղերում, ներառյալ ֆինանսները, նավթարդյունաբերությունը, հեռահաղորդակցությունները, հակաբեղմնավորիչ միջոցների արտադրությունը եւ նույնիսկ ջայլամաբուծությունը:

Ռոյթերի տնայնապետ համաձայն, «Սեւադը» կանոնավորապես բռնագրավում է հազարավոր շինարարներ եւ կրոնական այլ համայնքների անդամների, ինչպես նաեւ գործարարների եւ սարագիր իրանցիների ունեցվածքը:

Գործակալության փորձագետների հավաքած փաստաթղթերի փաթեթը ցույց է տալիս, որ «Սեւադը» ձեռք է բերել հսկայական ֆանակայանք անցարժ կայք, որն իրանական դասարանները լված էին հայտարարել՝ հաճախ հիմնվելով կեղծ վկայությունների վրա: Բացի դրանից, կազմակերպությունն ունի գերագույն այսպիսի անունից գույք բռնագրավելու մեկնաճորհ եւ գույքը կանոնավորապես վաճառում է աճուրդներում կամ փրկագին է դաժանում: Իրանում օրինական սեփականատերերից:

«Սեւադի» ամբողջական անվանումն է Setad Ejraiey Farmane

Hazrata Emam, որը ֆարսի լեզվով նշանակում է «Իմամի դասվերների կատարման ցարք»: Կազմակերպությունը միայն 2013 թ. մայիսին աճուրդում վաճառել է անցարժ կայքի մոտ 300 օբյեկտ, դրա շնորհիվ վասակելով միլիոնավոր դոլարներ:

Այդ կազմակերպությունը այսպիսի Ռուսիայի հոնդեյնիի հրամանի համաձայն ստեղծվել էր 1989 թ.՝ նրա մահվանից անմիջապես հետո: «Սեւադի» նպատակն էր հռչակվել 1979 թ. Իսլամական հեղափոխությունից հետո սեփականատերերի լված անցարժ կայքի ձեռքբերումը եւ ստացված միջոցների օգտագործումը դաժանագին վեւերաններին եւ աղբյուրներին օգնելու համար:

Ենթադրվում էր, որ կազմակերպության գոյությունը կսահմանափակվի երկու տարով, սակայն «Սեւադը» բարգավաճում է արդեն ֆառորդ դար եւ բարեգործական հիմնադրամի ֆոդի ներքին վերածվել է իսկական բիզնես-կայսրության:

Իրանի նախագահի դիվանատունը եւ երկրի արտգործախարարությունը չեն մեկնաբանել Ռոյթերի հրատարակած փաս-

տաթղթերը: ԱՄԷ-ում Իրանի դեսպանությունը Ռոյթերի անցկացրած հետազոտությունն անվանել է «հիմնազուրկ» եւ «անհամակարգ»:

Այս տարվա հունիսին ԱՄՆ ֆինանսների նախարարությունը դաժանագրեց ձեռնարկեց «Սեւադի» եւ դրա մի շարք հուլիզներին դեմ, դրանք բնութագրելով որպես «Իրանի ղեկավարության անունից գործող կեղծ ընկերությունների լայնընդգրկումը ցանց»:

Ռոյթերի գնահատման համաձայն, 95 միլիարդ դոլարից 52-ը կազմում են անցարժ կայքի օբյեկտները, 43-ը՝ կորորաշիվ հողիզները: Այդ գնահատականը հիմնված է Թեհրանի ֆոնդային բորսայում «Սեւադի» ղեկավարության արած հայտարարությունների, ինչպես նաեւ ԱՄՆ գանձապետարանի ստացած տեղեկությունների վրա:

Պ. Բ.

Պրեմիերա՝ «Կենս զույգ» կասակերզություն

Հայաստանի անվան Երևանի Դրամատիկական թատրոնում նոյեմբերի 14-ին պրեմիերա է «Կենս զույգ»: Այս կասակերզության գլխավոր դերերում են՝ Սոս Զանիբեկյանն ու Արման Նեանյանը: «Կենս զույգ» կասակերզությունը բեմադրվել է Նիկ Սայմոնի համանուն ստեղծագործության հիման վրա:

Ներկայացումը երկու մեթոդ ընկերների մասին է, որոնք խառնվածով ու շեշտով խիստ տարբերվում են միմյանցից, սակայն, հանգամանքների բերումով ապրում են միասին: Ի դեպ, ներկայացման մեջ խաղում են նաև՝ Ստեփան Դամբարյանը, Լեոնիկ Հարությունյանը, Գագիկ Սուրիասյանը, Լուսինե Հայրապետյանը, Մարիամ Հայրապետյանը: Իսկ ներկայացման բեմադրիչը՝ Արման Նեանյանն է, նկարիչը՝ Հայկ Սողոմոնյանը:

Պրեմիերա՝ Ա. Խաչատրյանի համերգաարտի բեմում

Նոյեմբերի 15-ին ժամը 19-ին, Արամ Խաչատրյանի համերգաարտում Հայաստանի դասական ֆիլհարմոնիկ նվագախումբը ելույթ կունենա մեծանուն դիրիժոր Լիոր Շամբադալի ղեկավարությամբ: Երեկոյի ընթացքում կկայանան նաև կոմպոզիտոր Աննա Սիգալի «Հոգու երգեր» (ըստ Սայաթ-Նովայի) ստեղծագործության համաբարձրային պրեմիերան:

Նիկոլ Բեզյանի 2 նոր ֆիլմերը

դեցի Սամբուլում» ֆիլմի ցուցադրությունը: Այս երկրորդ ֆիլմը դասնում է լիբանանահայ մի բանաստեղծի մասին, ով ծանադարհ է ընկնում դեռևս Սամբուլ, դեռևս իր մշակույթի արմատները: Ծանադարհորդության ընթացքում նա անցնում է Սամբուլի երբեմնի հայերով բնակեցված թաղամասերով, փողոցներով, այցելում է գերեզմանատներ, որտեղ հայ գրողներն ու բանաստեղծներն են թաղված, ակնածանով մտնում հին եկեղեցիներ ե ուղորդներ, կամ այն ինչ մնացել է դրանցից, հանդիպում հայերի եւ թուրքերի, լսում նրանց դասնածները եւ սեղանը նստում նրանց հետ:

«Արմինյն միրո-սփեթեթթ» Երաբաթեթթի փոխանցմամբ «Համազգային» հայկական կրթական եւ մշակութային ընկերության Բոսնոնի մասնաճյուղի նախաձեռնությամբ կայացել են Նիկոլ Բեզյանի երկու նոր ֆիլմերի առաջին համայն ցուցադրումները: Նոյեմբերի 1-ին Սուրբ Խաչ հայ կաթոլիկ եկեղեցու դահլիճում ցուցադրվել է «Կաթ, մեխակ եւ Ասվածային երգ» ֆիլմը, որը հայ գրականության սյուններից մեկի՝ նահապետի Դանիել Կարոյանի գրական ժառանգությանն է անդրադառնում, իսկ նոյեմբերի 6-ին Բելմոնտի «Ասուդի» կինոդահլիճում կայացել է «Կոբիկներս թո-

նոյն նաև Անուշ Գովանու ողբերգը՝ նվիրված Դավիթին: Հասոյի լույս ընծայումը հնարավոր է դարձել Դոկտրես Զոհրաթ-Լիբանանի հիմնադրամի, Վիկտորիա Կարապոյան Կազան եւ Զեմրի Խանգաղյան-Կազան հիմնադրամի դրամաբեմերի, ինչպես նաև Բ. Տեր-Մկրտչյանի նվիրական ջանքերի շնորհիվ: Մասնաճյուղի եւ գիրք ձեռք բերելու համար այցելել <http://shop.thepressatcatsufresno.com> կայքը: Ս. Ծ.

Օրես իրականացվեց ՀՀ ԿԳ հավանության արժանացած է. Արոյանի տուն-թանգարանի միջոցառումը եւ Շուշիի է. Արոյանի անվան դպրոցում բացվեց թանգարանի մասնաճյուղ: Բարձրաբերձ լեռների թագուհին՝ Մրավը, ամբողջ ճանադարհին ուղեկցում էր մեզ: Եղանակն այնքան դժար էր ու թանկացրել, որ նստարկում էր Արցախյան զույգերի ամբողջ ներկայացումը: Շատույն էինք, թե ինչո՞ւ, հարցի դասասխանը հոգու ճիչն էր տալիս... Այնքան հարազատ, այնքան սիրելի իմ Արցախ... Կարծես ճանադարհը կանգ առավ:

Իմ սեր, իմ հոյակապություն ՇՈՒՇԻ

Մեր դեմ Ղազանչոց հոյակերս եկեղեցին էր: Նրա ժոյիս ու բարությունը ցանող հայացքը կարծես կանչում էր...

Դանդաղ մոտենում էինք, մոտենում հավասարաչափ ներքին դողով, զավիթից մեղմորեն սարածվում էին դասարանի հնչյունները: Ակամայից մեխվում ես սեղան, մեխվում, որովհետեւ Աստծո տունը այնքան հոյակապ ու վեհաբուր է, որ թվում է թե մի ամբողջ օտարաբն ժողոված հոյակերից եղել է բաժին հասնում:

Շիկ կայելով ես գնում եւ հերթը զիջում հաջորդին: Պարզադեպ անհամբեր էին...

Իսկ դահլիճում, որտեղ հավաքվել էին Շուշիի հասարակության ու դպրոցների ներկայացուցիչները, միջոցառումն սկսվեց Արցախի օրհներգով: Հաջորդ համարներից՝ դպրոցի սնուցի, ուսուցիչների ելույթներից հետո խոսքը տրվեց «Մեր նոր օրհներգ»-ի: Արոյանի տուն-թանգարանի սնուցի Հովհաննես Զախիկյանին:

«Ես հերոսություն չեմ գործել, հերոսացումներ չկա օրհներգեր, ես կատարել եմ որոշեալիս իմ դասը Մեծ լուսավորիչ Խաչատր Արոյանի եւ իմ հոգեհայր, իմ գիտական ղեկավար, տղադարձաբան դասնաբան, ՀՀ ԱԱ ակադեմիկոս, օրհներգի Աժոս Հովհաննեսի կամը»:

Արցախի կրթության նախարար Ս. Արոյանը չկարողանալով գաղել հուզմունքը, հույս հայտնեց, որ Հայաստանյան լուսավանդության թանգարան, մշակութային կենտրոն, եթե հետեւի Երևանի է. Արոյանի տուն-թանգարանի օրհներգին, կարճ ժամանակ անց Շուշին նորից կզգնի մշակութային մայրաքաղաքի իր փառքը:

Ի. Արոյանի տուն-թանգարանի ջերմ բարեկամ, Արցախի ազգային ժողովի դասնաբանավոր,

խոթանք արժանույսի առաջին նվերն է եւ այն դեպ է դասարաններ սրբոնեմ:

Երեխաների ուրախ երգն ու դարը թեւածում էր հիմնավոր Շուշիում, աշխարհին ի լուր հայտնում, որ դպրոց ու եկեղեցի, մշակույթ դասող հայ ժողովուրդը ցանկացած դասի դասնաբան է դասարանել իր անկախությունը, անվստահ կյանք դարձնելով սերունդներին:

Շուշի, իմ Շուշի, հրաժեշտ չսվեցինք եղբ, քանզի դու յուրաքանչյուր հայի սրուն ես, հրաժեշտ եմ տալիս հեռանալիս: Ու թեւեւ ճանադարհը մեզ բաժանում էր իրարից, սակայն Բերդաձոր հասնելով մի դաս կանգ առանք հարգանքի տուրք մատուցելով վադաներիկ «Բերդաձորի Անդրանիկի» հիշատակին, այն քաջակորով փոքրաթիվ նվիրյալների հիշատակին, որոնք կյանքի գնով փակեցին ոսոխի ճանադարհը, մեծագույն նոյաքսելով 1992 թ. Շուշիի ազատագրմանը:

Շուշի, իմ Շուշի, հող հայրենական, թող հավերժ լինի քո կյանքը, քանզի դու մեր ազատագրության ու անկախության անթառան աղագույցն ես:

Ս. ԱՐՈՅԱՆ, Ի. Արոյանի տուն-թանգարանի ակադ գիտնախոսը

НафѢк ¼ օ°к°Н

«Մասունցի Դավիթ» Բնական էստետերի հասոը Փրեզնություն

Ֆրեզնոյի համալսարանի հայկական ուսումնասիրությունների ծրագրի ցզանակներում վերջերս Ֆրեզնո Գույունջյանի եւ Բարլոու Տեր-Մկրտչյանի խմբագրմամբ լույս է տեսել «Մասունցի Դավիթ» ֆննական վերլուծություններ հայկական էթոսի վերաբերյալ» (David of Sassoun: Critical Studies on the Armenian Epic) հասոը, տեղեկացնում է «Արմինյն միրո-սփեթեթթ» Երաբաթեթթը: Կալիֆոռնիա դեպարտամենտի հրատարակչաբան լույս ընծայած 228 էջանոց հասոը դա-

րունակում է էստետեր գրված համաբարձրային ճանաչման արժանացած գրաֆննասարճերի կողմից եւ ներկայացված Գույունջյանի նախաձեռնությամբ անցկացված «Մասունցի Դավիթ» Հայկական էթոսը մեկ դաս անց» սիմպոզիումի օրերին:

Ընդգրկված են Զարկ Դոուսեթթի, Գույունջյանի, Արամ Տեր-Նեունդյանի, Էլ Անդերսոնի, Շաֆե Տեր-Մելիքոյան-Մինասյանի, Ֆրեդերիկ Ֆեյդիի, Արիլինե Խաչատրյանի, Արամ Թոլեկյանի եւ Վահե Օսականի էստետերը, ինչ-

դես նաև Անուշ Գովանու ողբերգը՝ նվիրված Դավիթին:

Հասոյի լույս ընծայումը հնարավոր է դարձել Դոկտրես Զոհրաթ-Լիբանանի հիմնադրամի, Վիկտորիա Կարապոյան Կազան եւ Զեմրի Խանգաղյան-Կազան հիմնադրամի դրամաբեմերի, ինչպես նաև Բ. Տեր-Մկրտչյանի նվիրական ջանքերի շնորհիվ:

Մասնաճյուղի եւ գիրք ձեռք բերելու համար այցելել <http://shop.thepressatcatsufresno.com> կայքը: Ս. Ծ.

Յուրա Մովսիսյան. «Ինձ համար խաղի հերոսը Ռեբրովն էր»

- Շատ երջանիկ եմ, որ «Սպարսակը» բնավորություն դրսևորեց ու թեև անհաջող մեկնարկին, անչափ կարեւոր հաղթանակ տոնեց «Չեմիթի» նկատմամբ: Այդ հաղթանակը նվիրում եմ թիմի երկրպագուներին, ընտանիքս, կնոջս, եղբորս եւ սիրելի երեխաներին: Իսկ առայժմ հարկավոր է ինչդեռ հարկն է նշել այդ հաղթանակը:

- Ընթերցողների անունից շնորհակալություն եմ ֆեյսբուքային խաղի առթիվ: Անուշահ, դժվար էր ծանր դարձնել ինչու հետ հաղթել «Չեմիթի»:

- Շատերն այն կարծիքն էին, որ «Լոկոմոտիվին» զիջելուց հետո դժվար կլինի «Չեմիթի» հետ: Սակայն մենք համառորեն մարզվեցինք, կենսունակացանք խաղի վրա եւ դա սկսեց իր ցանկալի արդյունքը: Գուցե «Լոկոմոտիվից» կրած դարձույթը մեզ սակավ էր մեզ համար: Հասկանում էինք, որ «Չեմիթի» հետ խաղը շատ կարեւոր է չեմպիոնական մրցակազմում: Եթե մարտվեինք, 9 միավորով հեռավորվելուց առաջատար:

- Արջուն Ռեբրովի հետ մրցած 11 մ հարվածը թերեւս շատ հարձակունք էր խաղում:

- Անուշահ, դա այդպես է: Նա հիանալի գործեց, ողջ խաղի ընթացքում էլ մի քանի վստահալիկ հարվածներ հետ մղեց: Ինձ համար Ռեբրովը հանդիմանն էր:

- 11 մ-ից հետո առաջին խաղակեսում դու ստիպեցիր լուսաստիսակին 2 անգամ զբաղվել ֆուտբոլում:

- Ես դարձալիկ առավելագույն արեցի թիմին օգնելու համար: ԶԷ՞ որ հարձակվող եմ եւ ինչ էլ զուգորդվեցի: Մարզումների ժամանակ շատ եմ աշխատել զույգային թիմերի իրացման վրա: Եվ թեև մրցակիցը զույգ էր, սակայն հնարավորություն չընձեռեց, սակայն դա ինձ հաջողվեց:

- Գուլերից ո՞ր մեկը ֆեյսբուքային խաղի հերոս էր:

Ինչդեռ հայտնի է, «Չեմիթի» հետ խաղում հեթ սրիկի հեղինակ դարձած Յուրա Մովսիսյանը վնասվածքի դաժնաբեր 58-րդ րոպեին լքել էր խաղադաշտը: Այնուհետև մարզական խորհրդի որոշմամբ Մովսիսյանը մինչև ձմեռային արձակուրդը կայանալիք առաջիկա 3 խաղերին կմասնակցի ցավազրկող մեդիացիայի միջոցով: Նախատեսվում է այդ հանդիպումներում Մովսիսյանին առավելագույնը 60 րոպե խաղաժամանակ հասկացնել: Իսկ ձմեռային ընդմիջման ժամանակ Մովսիսյանը մնալի վիճակում կմնալի: Ընթերցողներին եմ ներկայացնում Gazeta.ru/sport-ի թղթակցի հետ Յուրա Մովսիսյանի հարցազրույցը, որը տեղի է ունեցել խաղից հետո Կոմբարով եղբայրների սեստրոնում, որտեղ «Սպարսակի» ֆուտբոլիստները նշել են «Չեմիթի» նկատմամբ տոնած հաղթանակը:

- Ի՞նչ բոլոր գույներն էլ սիրում եմ, ինչդեռ երեխաներիս: Ինչդեռ կարելի է երեխաներից մեկին ավելի շատ սիրել մյուսից:

- Թիմի ներդրումը ֆուտբոլում ինչպե՞ս է գերազանցվում:

- Իհարկե, չէ՞ որ միայնակ հնարավոր չէ զույգ խաղել: Այսօր «Սպարսակի» ֆուտբոլիստները շատ ջանքեր են ներդրեցին, որդեգրեցին դրական արդյունքի հասնելը: Եվ մենք երջանիկ ենք հաղթանակի համար: Մենք թիմ ենք, մենք «Սպարսակ» ենք, որը գործում է մեկը՝ բոլորի, բոլորը՝ մեկի համար սկզբունքով:

- «Սպարսակի» խաղը 2-րդ խաղակեսում ավելի հաջող սացվեց: Կարելի՞ է այն որոշեք օրինակ վերցնել:

- Համաձայն եմ, 2-րդ խաղակեսում ավելի ուժեղ գնդակակցություն մրցակցից: Եթե հետագայում էլ այսպես խաղանք, ապա կշահանանք հաղթել:

- Դեթ սրիկի շնորհիվ դու 12 օրվա կարգով հավասարվեցիր Արջուն Զյուբային: Ո՞ր առաջնության լավագույն ռմբարկու հռչակվելու համար ֆանի՞ գույն է անհրաժեշտ խաղել:

- Հարկավոր է այնքան շատ խաղել, որդեգրեցի գերազանցեց մրցակիցներին: Եզրին թիմն ասել է չեմ կարող, թվել սիրահար չեմ: Ինձ գործը ոչ թե հաշվելն է, այլ զույգ խաղելը:

- Առջեւում ԲԿՄԱ-ի հետ հանդիպումն է:

- Մեզ մոտովյան հերթական դեբյուտն է ստանում: Ներկայումս մեզ համար բոլոր խաղերն էլ վճռորոշ են: ԲԿՄԱ-ն շատ ուժեղ մրցակից է: Թեև առաջին շրջանի խաղում հաղթել ենք, սակայն մրցակցին թերազմահասելու մասին խոսք անգամ լինել չի կարող: Առաջիկա հանդիպումը ես մեկ վճռորոշ մրցախաղ է չեմպիոնի սիստեմի համար մղվող թայֆաուն: Այնուհետև որ թայֆաունը եմ մինչև վերջ:

Վլադիմիր Մնացականյանի նոր նվաճումը

Բազմամարտի աշխարհի եւ Եվրոպայի բազմակի չեմպիոն Վլադիմիր Մնացականյանը հերթական նվաճման հասավ: Մասնակցելով Վարսակայում անցկացված աշխարհի գավաթի խաղարկությանը, հայ մարզիկը ոսկե մեդալ նվաճեց մինչև 86 կգ քաշային կարգում ձախ ձեռքի վարժությունում: Հարկ է նշել, որ նախկինում Վլադիմիր Մնացականյանը ոսկե մեդալներ էր նվաճել աշխարհի գավաթի խաղարկությունում մինչև 70 եւ մինչև 78 կգ քաշային կարգերում:

Համբարձումովան զիջեց առաջատարի դիրքերը

Չեմնայի ժամանակ կանանց մրցաբարձ 7-րդ եւ 8-րդ տարիներն անհաջող էին առաջատար Կարինա Համբարձումովայի համար, որը դարձնում էր կրեյտ Նիկո Բացիալիուց եւ Կեթի Ցագալալիուց ու 5 միավորով նահանջեց 19-րդ հորիզոնական:

Մարիա Գետրոյանը 7-րդ տարում հաղթեց Սուբարանան Վիջայալալիին, սակայն հաջորդ տարում դարձավ Մակա Պուրցելաձեին: Մարիան 5,5 միավորով 9-րդ տեղում է: Արդյունավոր գլխավորում են Մարի Գոմեսը, Նիկո Բացիալիին եւ Գիաթե Սվաթին, որոնք ունեն 6,5-ական միավոր:

Նովակ Ջոկովիչի 3-րդ տիտղոսը

Լոնդոնում ավարտված թեմիսի տիտղոսային աշխարհի ռեյտինգային առաջնության հաղթող դարձավ սերբ Նովակ Ջոկովիչը: Եզրափակվեցին Ջոկովիչը 6-3, 6-4 հաշվով դարձնելով մասնակցության մասնակց Ռաֆայել Նադալին: Ջոկովիչը 3-րդ անգամ հասավ նման հաջողության: Նախկինում նա տիտղոս էր գերազանցում միայն 2008-ին եւ 2012-ին:

Իսկ ահա Ռաֆայել Նադալը կրկին անհաջողության մասնակցեց: 2010-ին նա եզրափակվեց զիջելով Ռոջեր Ֆեդերերին: Ընթացիկ մրցաշրջանում Ջոկովիչն ու Նադալը 5-րդ անգամ էին հանդիպում: Նադալը հաղթել էր 3 մրցաբարձում՝ «Ռոլան Գարոսի» եւ Մոնթեալի կիսաեզրափակվեցում ու ԱՄՆ-ի բաց առաջնության եզրափակվեցում: Իսկ Ջոկովիչը մրցակցին հաղթել էր Մոնթե Կառլոյի մրցաբարձի եզրափակվեցում: Ընդհանուր առմամբ մրցակիցների միջև 38 խաղ է կայացել, որից 22-ում հաղթել է Նադալը, 16-ում՝ Ջոկովիչը:

Լոնդոնում տոնած հաղթանակի համար Ջոկովիչը 2 մլն դոլար դարձավ աշխարհի ամենաբազմաթիվ վարկապահային միավորներն ավելացնելով 1500-ով: Նադալի դարձավ 1 մլն դոլար էր, 1000 միավորով էլ ավելացրեց իր վարկապահը: Զնայած դարձնելով Ռաֆայել Նադալը տիտղոս էր թեմիսիստների դասակարգման ցուցակի առաջատար դերում:

3-րդ անընդմեջ ոչ-ոքիս

Հնդկաստանի Չեմնայ ֆալսում երեկ կայացավ ժամանակ աշխարհի առաջնության Անանդ-Կառլսեն մրցախաղի 3-րդ դարձում, որում սոփիստներով խաղում էր հնդիկ գրոսմայստերը: Ինչդեռ նախորդ 2 դարձումներում, այս անգամ էլ խաղաղ էլ գրանցվեց: 52-րդ ֆայլին մրցակիցները հաշտություն կնքեցին: 3 տարից հետո հաշտվել հավասար է՝ 1,5-1,5:

Այսօր կկայանա մրցախաղի 4-րդ դարձում, որում սոփիստներով կխաղա Մագնուս Կառլսենը:

Ծախմասի ՀՀ հավաքականներն առաջին դարձան խաղարկության կրեյտին

Ծախմասի Եվրոպայի թիմային առաջնության 4-րդ տարն անհաջող դասավորվեց Հայաստանի տիտղոսային եւ կանանց հավաքականների համար, որոնք առաջին դարձան խաղարկության կրեյտին: Տղամարդկանց հավաքականը 1-3 հաշվով զիջեց ուկրաինացիներին: Լեոն Արոնյանը ոչ-ոքի խաղաց Ալեքսանդր Արեշեյկոյի հետ, Գաբրիել Սարգսյանն էլ հաշտություն կնքեց Ալեքսանդր Սոխոսեյկոյի հետ: Վճռորոշ եղանակով Սերգեյ Մովսիսյան-Անդրեյ Վոլոկիսին, Տիգրան Պետրոսյան-Սերգեյ Ֆեդորովի դարձան, որոնցում հայ ժամանակահատվածը դարձվեցին:

Այս դարձումից հետո ՀՀ հավաքականը 5 միավորով նահանջեց 16-րդ հորիզոնական: Առաջատարը 8 միավոր վաստակած ֆրանսիացիներն են, որոնք 2,5-1,5 հաշվով հաղթեցին մինչ այդ իրենց հետ առաջատար գլխավորող չեխներին: Ֆրանսիացիների հաղթանակն առաջինը Ռոման Էդուարդը՝ դարձնելով մասնակցի Զբիսեկ

Հրաչեկին: Զբիսիայի, Հունաստանի, Հունգարիայի, Ուկրաինայի, Վրաստանի, Ռումինիայի, Բելառուսի եւ Ադրբեյջանի հավաքականները վաստակել են 6-ական միավոր: Նրանց մասնակցությամբ հանդիպումներում այսպիսի արդյունքներ գրանցվեցին. Ադրբեյջան-Հունգարիա՝ 2-2, Հունաստան-Վրաստան՝ 2-2, Թուրքիա-Բելառուս՝ 1,5-2,5, Լեհաստան-Ռումինիա՝ 1-3: Ռուսները 4-0 հաշվով հաղթելով ավստրիացիներին, 5 միավորով բարձրացան 13-րդ հորիզոնական: 5-րդ տարում ՀՀ հավաքականը կմրցի Սլովենիայի ժամանակահատվածի հետ:

Կանանց մրցաբարձ առաջատար Հայաստանի հավաքականը

Մսոկիոյն օլիմպիադայի մայրաքաղաքի թեկնածու

Շվեդիայի մայրաքաղաք Մսոկիոյնը դարձավ 2022-ի ձմեռային օլիմպիադայի կազմակերպելու համար հայտ ներկայացրած 6-րդ ֆալսը: Ավելի վաղ օլիմպիական մայրաքաղաքի համար սկսված ընտրության մասնակցելու հայտ էին ներկայացրել չինական Պեկինն ու Զամանգուալոն, դադարապահ Ալմաթին, ուկրաինական Լվովը, ճորվեգական Օսլոն, լեհական Կրակովն եւ Սլովենիայի Զանան:

Հայտերի ընդունման վերջնականացումը նոյեմբերի 14-ն է: 2022-ի ձմեռային օլիմպիադայի մայրաքաղաքի ընտրությունը տեղի կունենա 2015-ի ամռանը Մալազիայի մայրաքաղաք Կուալա Լումպուրում կայանալի ՄՕԿ-ի 127-րդ նստաշրջանում:

Իլիամ Ալիեի Թուրքիա այցը նախադասարարական չէ՞ր

Նոյեմբերի 11-ի օրվա երկրորդ կեսին Իլիամ Ալիեը մեկնել է Թուրքիա: Virtualaz.org-ը երեկ կարճ տեղեկատվություն է տարածել, որ «վարչապետ Երդողանը փոխել է Իլիամ Ալիեի այցի ծրագիրը»: Ըստ լրատվամիջոցի, նախադաս ծրագրված էր, որ Իլիամ Ալիեը Բաֆլից ուղևորվելու է Իզմիր, որտեղ Թուրքիայի վարչապետի հետ «դեմոկրատիայի և զրոյության» մասին զրոյակալու էր, որ Իլիամ Ալիեի անվան սեփականական լիցենզիայի բացման հանդիսավոր արարողությունը, սակայն վերջին դեպքում թուրքական կողմը տեղեկացրել է, որ նրան (Իլիամ Ալիեին) սղատում է Անկարայում:

Սույն տեղեկատվությունը, որ ռուսերեն թարգմանությամբ փոխանցել էր նաև haqqin.az-ը, կարճ ժամանակ հետո երկու կայքերից էլ հեռացվել է: Փոխարենը տեղադրվել է տեղեկություն, որ Իլիամ Ալիեին ընդունել է Թուրքիայի նախագահ Գյուլը: Թուրքիայի նախագահի Անկարայի նստավայրում տեղի ունեցած հանդիպմանը Գյուլը ելույթ է ունեցրել և Իլիամ Ալիեին շնորհակալություններ են փոխանակել: Իլիամ Ալիեին արժանացել է Թուրքիայի «Պետական մեդալ», իսկ Գյուլը՝ Ադրբեյջանի «Չեյրար Ալիե» շքանշանով:

Չեյրարի անվան ընդունելությանը Թուրքիայի նախագահի խոսքում հստակ ուղեծ չկա թուրք-ադրբեյջանական հարաբերությունների որակի եւ դրանց հեռանկարի մասին, մինչդեռ Իլիամ Ալիեը երախտագրություն է հայտնել, որ Թուրքիան առաջինն է ճանաչել Ադրբեյջանի անկախությունը, իսկ երկու երկրների փոխհարաբերություններն անվանել «դաշնակցային»: Ադրբեյջանական կողմը նաև ավելացրել է, որ «ի տախիվ Իլիամ Ալիեի տեղի կունենա դաշնակցական ընթրիք, որին կմասնակցի նաև Թուրքիայի վարչապետ Երդողանը»:

Թե ո՞րն է Իլիամ Ալիեի Թուրքիա այցի ծրագրի փոփոխության դրամա, մնում է գաղտնի: Ավելի վաղ ծանուցվել էր, որ Իլիամ Ալիեը ելույթ կունենա, փաստը, որ Իզմիրում Իլիամ Ալիեին ընդունելու է Չեյրար Ալիեի անվան սեփականական լիցենզիայի բացմանը Ադրբեյջանի «նորընթաց» նախագահի առաջին այցը Թուրքիա նստավայրելու փոխարեն թուրքական կողմը նրան սղատել է Անկարայում, արդեն իսկ շատ է ասում:

Չափազանց խորհրդանշական է նաև, որ նույն օրը թուրքական Today's zaman-ը, հղում անելով «դիվանագիտական արդյունք», գրել էր, որ «Թուրքիան խնդրել է Շվեյցարիայի աջակցությունը, որպեսզի հաղթահարվի Չայասանի եւ Ադրբեյջանի միջև եղած հակամարտությունը եւ Անկարան վերականգնի Երեւանի հետ հարաբերությունները»:

«Չամանի» «յաման» հրադարակումը, թե Չայասանը «կհանձնի 5 Երջանները»

1-ին էջից
Ամեն դեպքում, զամանյան հրադարակումը, որում հեղինակը խեղաթուրված է ներկայացնում ինչդեպ դարաբաղան հակամարտության ծագումը, այնպես էլ զարգացումներն ու ներկա իրավիճակը, կրկին իրականության հետ կապ չունեցող դիտարկում է անում, թե իբր արտգործնախարարության իր աղբյուրները մեկն են, որ թեև Թուրքիան Չայասանի հետ հարաբերությունների նորմալացման նախադասարարական է առաջ քաշում «օկուպացված տարածքների վերադարձը», Չայասանն էլ, իր հերթին, իբր դասարարականություն է հայտնել «ազատելու 7 օկուպացված Երջաններից»:

Սի խոսքով, Թուրքիայում ակնհայտորեն դասարարակում են իրավիճակը փոփոխելու հնարավորություն ստեղծելուն, ինչին էլ կարող է ծառայել նվազեցնել կասկածները, հասկալու եթե հաճախ առնենք, թե ինչ կարգի իրար են խառնվել նաև Ադրբեյջանում՝ այս հրադարակման առնչությամբ, այն էլ Ալիեի՝ Թուրքիա այցելության օրերին:

Թե ո՞րն է Իլիամ Ալիեի Թուրքիա այցի ծրագրի փոփոխության դրամա, մնում է գաղտնի: Ավելի վաղ ծանուցվել էր, որ Իլիամ Ալիեը ելույթ կունենա, փաստը, որ Իզմիրում Իլիամ Ալիեին ընդունելու է Չեյրար Ալիեի անվան սեփականական լիցենզիայի բացմանը Ադրբեյջանի «նորընթաց» նախագահի առաջին այցը Թուրքիա նստավայրելու փոխարեն թուրքական կողմը նրան սղատել է Անկարայում, արդեն իսկ շատ է ասում:

Չափազանց խորհրդանշական է նաև, որ նույն օրը թուրքական Today's zaman-ը, հղում անելով «դիվանագիտական արդյունք», գրել էր, որ «Թուրքիան խնդրել է Շվեյցարիայի աջակցությունը, որպեսզի հաղթահարվի Չայասանի եւ Ադրբեյջանի միջև եղած հակամարտությունը եւ Անկարան վերականգնի Երեւանի հետ հարաբերությունները»:

Թե երբ է ինչ տայմաններում, եւ որ ավելի կարեւոր է, ով է իբր Չայասանի անունից Թուրքիային կամ Շվեյցարիային ման վստահեցում արել, բաց է մնում, ավելի հավանական դարձնելով ձեռնարկությունը, թե Թուրքիայի այսօրինակ մեքենայությունը իրավիճակը շոտափելու, սրամադրությունները հասկանալու փորձ է միայն, քան որ Չայասանի անունից թեկուզ ինչ-որ հինգ Երջան զիջելու ոչ մի խոսք, հայտարարություն, մտադրություն չի եղել:

Ադրբեյջանական մամուլը, արդեն լիովին խեղաթուրելով խեղաթուրված թուրքական տեղեկատվությունը, վերառություններով անգամ հանդես է եկել հրադարակումներով, թե «Երեւանը համաձայնել է ազատել հինգ օկուպացված տարածքները»: Առավել հետաքրքիր է նաև այն հանգամանքը (որ հայաստանյան լրատվամիջոցներում էլ է առատորեն դասարարակում, երբ հողվածագիր կոչվածները բնօրինակ տեքստ անգամ չեն տեսնում - Վ.Պ.), որ ադրբեյջանական մամուլի հրադարակումներում թուրքական նյութը ավելի ճոխացվել, մոռաբերություններով ու մեքենայությամբ արտադրվել է: Երեւի թե մեքենայությամբ են արվել հեղինակի չտրամադրված տեղեկություններից մեկը...

Վերջինը որոշ առումով նորություն է, քան որ ցայսօր թուրք ռեւի դաշնակցային ման հայտարարություն չի արել, սակայն եթե այդպիսի բան, ԱԳՆ-ին հղում անելով, գրել է «Չամանի» անգլիալեզու տարբերակի հեղինակը, ուրեմն Թուրքիայի արտգործնախարարությունում դիտարկում են նաև այդ սցենարով հարցը լուծելու, ժամանակ քաղելու, Ադրբեյջանին էլ իր ուզածն անելու հնարավորություն տալու տարբերակ:

Թուրքական լրատվամիջոցի փոխանցմամբ, որը մեքենայել է day.az-ը, «դիվանագիտական արդյունք» ասել է, որ «Ադրբեյջանը հայտարարել է, որ դեմ չի լինի Թուրքիայի կողմից Չայասանի հետ սահմանի բացմանը, եթե Երեւանը դուրս գա հարակից յոթ Երջաններից հինգից»: (<http://news.day.az/politics/444142.html>)

Իլիամ Ալիեի Թուրքիա այցը կապ ունի՞ ԵԱԿ Միմակի խմբի համանախագահների կողմից արդեն իսկ անոնսավորված Չայասանի եւ Ադրբեյջանի նախագահների հանդիպման նախադասարարական փայլերի հետ: Չմտալով՞ է, որ Իլիամ Ալիեը վերջին դեպքում փորձել է հրաժարվել այդ թեմայով Թուրքիայի վարչապետի հետ մնալու մտքերից կամ, իր սովորության համաձայն, առաջ է քաշել նախադասարարակներ, ինչն էլ դասարարակ է հանդիսացել, որ Անկարայում նրան սառը ընդունելու:

Չէ՞ որ Թուրքիան խորհրդարանական կառավարման երկիր է, որտեղ նախագահի ինստիտուտը միայն ֆորմալ նստավայրում ունի, իսկ փաստացի ղեկավարը հանդիսանում է վարչապետը, որը, ինչպես տեսնում ենք, նախ «թից բռնած»՝ Իլիամ Ալիեին տարել է Անկարա, աղա ուղարկել Գյուլի նստավայր: «Երկար սղատված իյուրին» ոչ մի երկրում այդպես չեն ընդունում: Մանավանդ երբ խոսքը Թուրքիա այցելած Ադրբեյջանի նախագահին է վերաբերում, տղավորություն ավելի է խոսում: Միաժամանակ, բացառված է, որ Իլիամ Ալիեի Թուրքիա այցը «վաս է նախադասարարակել»: Տեղի ունեցածի դասարարակներ, անկասկած, ավելի խորային են, քան՝ Երդողանի «չափազանց զբաղվածությունը» կամ «առաջինը Գյուլին հանդիպելու»՝ Իլիամ Ալիեի բուռն ցանկությունը:

Մանավանդ՝ որ ադրբեյջանական իշխող վերնախավի վերաբերմունքը Գյուլի հանդեպ շատ վերադաս է: Բավում նրան գրեթե «դավաճան» են համարում՝ Երեւան այցելելու եւ հայ-թուրքական հարաբերությունների կարգավորմամբ «չափազանց շահագրգռված լինելու» համար: ԱՎՏԱՐԱՐ ԱՊՐԵՍՏԱՆ

ՀՀ, ֆ. Երեւան, Ազաթանգեղոսի 6/1 հասցեում տեղի կունենա «Ֆլորես» Աճուրդի Տուն ՍՊ ընկերության (այսուհետ՝ կազմակերպիչ) կողմից կազմակերպված ընդհանուր բաց աճուրդ: Աճուրդի ընթացքում վաճառվելու են «ՋԻ ԸՆԴ Է3» ՈՒՎԿ ՍՊԸ-ին օտարման իրավունքով դասարարակ հետեւյալ լոտերը՝

1. Բնակելի տուն, ընդ. մակերեսն է՝ 103 ք.մ, հողամաս՝ 0.01668 հա, ինճնակված կառուցված շինություն՝ 7.0 ք.մ: Լոտի գնվելու վայրի հասցեն է՝ ՀՀ, ֆ. Երեւան, Երեւանի, Նոր Արեւի 12-րդ փողոց, 94/2 տուն: Լոտի մեկնարկային գինը՝ 11400000 ՀՀ դրամ:
2. Բնակելի տուն, ընդ. մակերեսն է՝ 111.3 ք.մ, հողամաս՝ 0.04 հա: Լոտի գնվելու վայրի հասցեն է՝ ՀՀ, ֆ. Երզնիս, Գ. Դանդանյան փողոց, թիվ 39/3: Լոտի մեկնարկային գինը՝ 11800000 ՀՀ դրամ:

Գույքերը գրավադրված են: Աճուրդին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել՝ ֆիզիկական անձանց համար անձը հաստատող փաստաթուղթ եւ կազմակերպիչի կողմից սրված մասնակցի վկայական (այսուհետ՝ աճուրդի վկայական), որը հաստատելու է նաև նախադասարարի մուծման փաստը, իսկ իրավաբանական անձանց համար՝ կանոնադրությունը, իրավաբանական անձանց դեմքով գրանցման վկայականը, դաշնակցային անձի կամ ներկայացուցչի լիազորությունները հաստատող փաստաթուղթ եւ աճուրդի վկայական: Աճուրդի մասնակցության նախադասարար սահմանված է մեկնարկային գնի 2%-ի չափով, որը դեմ է վճարվի Կազմակերպիչի դրամարկ կամ բանկային հաշվին («ՎՏԲ-Չայասան Բանկ») ՓԲԸ-ում 16048053452000 հաշվեհամարին) սույն ծանուցման հրադարակման դեպքում մինչեւ յուրաքանչյուր աճուրդային փուլին նախորդող աշխատանքային օրվա ժ. 16:00-ն, ինչի կառուցվածքով սրվում է աճուրդի վկայական: Աճուրդի փուլերը հողանորոգման եղանակով՝ 28.11.2013-ին ժ. 12:00-ին, եւ այնուհետեւ յուրաքանչյուր աշխատանքային օր նույն ժամին մեկնարկային գների իջեցումով: Աճուրդի ավարտը՝ 01.05.2014-ին:

Աճուրդում հաղթող է ճանաչվում այն անձը, ով առաջարկել է ամենաբարձր գինը: Վերջին ամենաբարձր գնային հայտ ներկայացրած մասնակցից, աճուրդավարի մուծելի երրորդ հարվածից հետո, համարվում է աճուրդում հաղթած մասնակցից: Աճուրդին մասնակցած, սակայն չհաղթած անձի մուծած նախադասարար վերադասարարվում է աճուրդն ավարտվելուց հետո մեկ ամիսամսամային օրվա ընթացքում՝ Նախադասարար ընթացակարգի վերադասարարման, եթե աճուրդը համարվում է չկայացած: Եթե աճուրդում հաղթող ճանաչված անձը հրաժարվում է ստորագրել արձանագրությունը կամ առավաճառի տայմանագիրը, աղա նա կորցնում է իր մուծած նախադասարար Եթե աճուրդի կազմակերպիչը հրաժարվում է ստորագրել արձանագրությունը կամ առավաճառի տայմանագիրը, աղա նա դարձավոր է աճուրդում հաղթող ճանաչված անձին վերադասարարվելու նախադասարար Լոտերը կարող են ուսումնասիրվել սույն ծանուցման հաջորդ օրվա միջին մուծած աճուրդի ավարտի օրվա նախորդող աշխատանքային օրը, ժ. 11:00-ից մինչեւ 17:00-ը՝ վերը նշված հասցեով: Սույն ծանուցումը կարող է փոփոխվել մամուլում հրադարակվելու միջոցով: Աճուրդի անցկացման կանոնակարգին կարող եք ծանոթանալ եւ անվաճար ստանալ կանոնակարգի դասարար, դիմելով Կազմակերպիչին՝ ֆ.Երեւան, Ազաթանգեղոսի 6/1 հասցե: Բոլոր այլ տեղեկությունների համար կարող եք զանգահարել (010) 56-31-07 հեռախոսահամարով, կամ այցելել www.yercomex.am: